

21 IX

9:00-10:15 VIII sesja - Mapy dawne jako źródło informacji i przedmiot badań
(Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

Tomasz Strzyżewski, Dariusz Brykała: *Zasięg przestrzenny map 'szczegulnych' województw Karola Perthéesa*

Kazimierz Kozica: *Wrocławski przedwojenny egzemplarz mapy Europy Gerarda Mercatora (1554)*

Adam Krawczyk: *Geneza "geograficzno-statystycznego opisania parafii Królestwa polskiego" Karola Perthéesa*

Rafał Michałowski: *Pierwsza mapa Śląska Cieszyńskiego Jonasa Nigrinusa: Niezwykła historia dokumentu i jego autora*

Adam Linsenbarth: *Mozaikowa mapa z Madaby z VI wieku cennym źródłem informacji geograficznych, historycznych i biblijnych*

10:15-10:30 Dyskusja

10:30-10:45 Przerwa na kawę

10:45-11:15 Sesja posterowa

11:15-12:30 IX sesja - Mapy dawne jako źródło informacji i przedmiot badań
(Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

Waldemar Spallek: *Kształtowanie się koncepcji map ogólnogeograficznych w świetle polskich atlasów szkolnych wydanych do 1939 r.*

Zenon Koziel, Radosław Golba, Agnieszka Pilarska: *Atlas historyczny miast polskich: Świecie, Chojnice, Ostróda, Olsztyn*

Bogdan Wolak: *Próba oceny przedstawienia rzeźby terenu na mapie Schroettera (1796-1802)*

Andrzej Janeczek: *Rękopiśmienna mapa cyrkulu zamojskiego z austriackiego Archiwum Wojennego i jej relacja do zdjęcia józefińskiego Galicji (1779-1783)*

Dariusz Lorek: *Kartograficzny obraz Poznania w okresie zaborów*

12:30-13:00 Podsumowanie i zakończenie konferencji

XXVII Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii

Lublin, 19-21 września 2013 r.

Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych i historycznych

Organizatorzy Konferencji:

Zespół Historii Kartografii przy Instytucie Historii Nauki PAN,
Zakład Kartografii i Geomatyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
Ośrodek Badań nad Geografią Historyczną Kościoła w Polsce
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II,

przy współpracy z:

Biblioteką Uniwersytecką Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,
Polskim Towarzystwem Geograficznym Oddział Lublin,
Muzeum Zamojskim w Zamościu oraz Archiwum Państwowym w Zamościu.

Patronat honorowy

J.M. REKTOR UMCS
prof. dr hab. Stanisław Michałowski

KRZYSZTOF HETMAN
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

J.M. REKTOR KUL
ks. prof. dr hab. Antoni Dębiński

Zakwaterowanie

Hotel Logos - Dom Nauczyciela, ul. Akademicka 4, tel. 81 533 03 66

Kontakt

Anna Kamińska, e-mail: anna.kaminska@poczta.umcs.lublin.pl, tel. 81 537 68 26
Zakład Kartografii i Geomatyki UMCS, al. Kraśnicka 2 cd, 20-718 Lublin

www.geografia.umcs.lublin.pl/karto

PROGRAM KONFERENCJI

18 IX

17:00-19:00 Rejestracja uczestników (Hotel Logos - Dom Nauczyciela, ul. Akademicka 4)

19 IX

9:00-10:00 Rejestracja uczestników (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

10:00-10:15 Otwarcie konferencji

10:15-11:15 I sesja inauguracyjna

Ryszard Szczygieł: Rola źródeł kartograficznych w badaniach dziejów osadnictwa

Joanna Plit: Analizy geograficzne i historyczne dawnych map

11:15-11:30 Przerwa na kawę

11:30-12:45 II sesja referatowa - Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych (geografia społeczno-ekonomiczna)

Paweł E. Wespiański: Przekaz informacyjny i język dawnych planów Warszawy w badaniach wybranych elementów środowiska geograficznego miasta

Dariusz Brykała, Łukasz Sarnowski: Zagospodarowanie hydrotechniczne rzek na mapach 'szczególnych' województw Karola Perthéesa

Grzegorz Łukasiewicz: Wiarygodność map Reymanna jako źródła informacji o rozmieszczeniu wiatraków w Polsce

Tomasz Olenderek: Charakterystyka dawnych map leśnych

Krzysztof Okła: Puszcza Kozienicka kolebką leśnych map urzędniowych

12:45-13:00 Dyskusja

13:00-14:45 Przerwa obiadowa (Hotel Logos - Dom Nauczyciela, ul. Akademicka 4)

14:45-15:15 Otwarcie i zwiedzanie wystawy: Najcenniejsze zbiory Kartograficzne Biblioteki KUL w Lublinie - (Biblioteka KUL, ul. Chopina 27)

15:15-16:00 III sesja - Dawne mapy jako źródła w badaniach geograficznych (geografia społeczno-ekonomiczna) cd. (Biblioteka KUL, ul. Chopina 27)

Ewa Krzyżanowska-Walaszczuk: Sieć wodna doliny środkowej Warty w okolicach ujścia Proсны w świetle źródeł kartograficznych i ikonograficznych do 1 połowy XIX wieku: Uwarunkowania rozwoju miasta Pызdry jako węzła transportu rzeczno-

Teresa Bogacz: Mapy Lubina z XIX i XX wieku jako źródło do badań nad rozwojem przestrzennym miasta

Michał Trzewik: Układ przestrzenny miasta Lublina na przełomie XVIII i XIX wieku, w oparciu o mapy austriackie przechowywane w Kriegsarchiv w Wiedniu

16:00-16:15 Przerwa na kawę

16:15-17:00 IV sesja (Biblioteka KUL, ul. Chopina 27)

Henryk Gapski: Kartografia kościelna. Zagadnienia podstawowe

Wojciech Mielewczyk: Środowisko geograficzne na XIX-wiecznych mapach wsi na przykładzie zbiorów Muzeum Narodowego Rolnictwa w Szreniawie

Grzegorz Szlast, Radosław Tomaszewski, Monika Ogiewa: "Dziwny" przypadek na Wielkiej Mapie Księstwa Pomorskiego - przyczynek do badań nad poprawnością sieci wodnej na dawnych mapach

17:00-17:30 Dyskusja

17:30-20:00 Wycieczka na Stare Miasto w Lublinie

20:00 Kolacja na Starym Mieście w Lublinie

20 IX

8:30-9:45

V sesja - Dawne mapy jako źródła w badaniach historycznych (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

Adrianna Szczerba: Dziewiętnastowieczne mapy archeologiczne zachodnich guberni Imperium Rosyjskiego - cel, metoda, wykorzystanie

Piotr Grabowski: Obraz historycznej Warmii w opracowaniach włoskich i francuskich kartografów z XVI - XVIII wieku

Bogumił Szady: Dawne mapy w badaniach nad geografią historyczną religii i wyznań w XVIII wieku

Radosław Skrycki: Dwa nieznanne pruskie źródła kartograficzne do dziejów I rozbioru

Joanna Sroka: Atlas Silesiae w zbiorach polskich - technologia i konserwacja, zarys problematyki

9:45-10:00 Dyskusja

10:00-10:15 Przerwa na kawę

10:15-11:30

VI sesja - Metody i techniki badania dawnych map

(Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

Kamil Nieścioruk: Weryfikacja wiarygodności treści map dawnych z wykorzystaniem cyfrowego modelu wysokości i podstawowych atrybutów topograficznych

Maria Jankowska: Kryteria oceny map jako źródła informacji o dziedzictwie kulturowym wsi na przykładzie Wielkopolski

Jerzy Ostrowski: Praca Henryka Merczynga z 1913 r. o radziwiłłowskiej mapie Litwy i jej wpływ na polskie badania dokładności dawnych map (w setną rocznicę publikacji)

Marta Nalaskowska, Jolanta Czuczko: Technika wykonania i stopień zniszczenia map ściennych na przykładzie XVIII-wiecznej Panoramy Cieszyńska z kroniką historyczną

Lucyna Szaniawska: Joachim Lelewel badacz dawnych opisów świata i twórca "krajobrazów"

11:30-11:45 Przerwa na kawę

11:45-12:45

VII sesja - Metody i techniki badania dawnych map

(Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, al. Kraśnicka 2CD)

Dorota Jutrzenka-Supryn: Zagadnienie rekonstrukcji treści i obrazu w zabytkowych mapach

Krzysztof Siedlik: Instrukcje geodezyjne Pomorza, Nowej Marchii oraz Meklemburgii jako odzwierciedlenie rozwoju miernictwa w XVII i XVIII wieku

Jakub Kuna: Problem uwspółcześnienia formy prezentacji map dawnych

Miłosz Huber, Olga Jakovleva, Anna Synajewska-Przybyś: Analiza map z użyciem techniki optycznej, SEM EDS oraz badań chemicznych

12:45-13:00 Dyskusja

13:00

Odjazd do Zamościa (w drodze przerwa na obiad)

15:30-16:00

Zwiedzanie Archiwum Państwowego w Zamościu

16:10-18:00

Zwiedzanie Muzeum Zamojskiego i Starego Miasta w Zamościu

18:00-21:00

Spotkanie Towarzyskie w Zamościu

21:00

Powrót do Lublina